

Text – Rostlinopis, Jiří Dvořák, vydalo nakladatelství Baobab v roce 2012, str.10.

Brambory

Slovo brambor mohlo kdysi v Irsku znít stejně jako záchrana. Na zeleném ostrově kousek od Anglie býval život jako balvan: těžký, studený a tvrdý.

Malá políčka. Málo železa na pluhy, kterými by se ta políčka dala zorat. A málo slunce, které by z těch políček vytáhlo úrodu.

A pak se připlavil poklad: bedna hnědých, nejspíš už pěkně scvrklých hlíz.

Brambory málo chtějí a hodně dávají. Potřebují dost vody: o tu v deštivém Irsku neměli nouzi. Rostou i bez orání: stačí je položit na povrch hlíny a zaházet drny nebo trávou. V jejich hlízách, zemských jablkách, je zabaleno mnoho z toho, bez čeho se člověk neobejde. Když se daří, je jich z pár řádků dost pro celou rodinu. A navíc: hlíza má několik oček. Rozkrojte ji na kusy – a z každého máte novou rostlinu. Paddy půl brambory Seanovi, Sean Patrikovi.... A za rok za dva se najedli všichni. Ne, že by úroda přišla pokaždé – ale čas kručivých břich skončil a Irů začalo přibývat.

A pak se to stalo.

Ještě na začátku léta 1845 to vypadalo na slušnou sklizeň. Jenže z Ameriky, dávné vlasti brambor, se připlavil jejich dávný nepřítel: plíseň bramborová. Jako každá plíseň má nejradši vlhko. Toho roku přelo i na Irské poměry dost. Plíseň se rozlétla po celém ostrově. S podzimem zbyl políček jen smutný kompost. Slovo brambor znělo Irům stejně jako zkáza. Nebo jako hlad. A pak jim zplesnivěla i naděje: pomoc, v kterou doufali, nepřišla.

Příští rok nebylo líp. Země se změnila k nepoznání.

Dva miliony lidí vzaly to málo, co ještě měly a odpluly do Ameriky. Další půlmilion (nebo možná milion) ten hrozný hlad sežral. Zelený ostrov podivně ztichl.

Můžeme se ptát na spoustu věcí. Jak mohlo vypadat dnešní Irsko, nebýt velkého hladomoru? A jak Amerika?

Je ostudně snadné s plným břichem vymýšlet, kde tehdejší hladoví udělali chybu. Na dálku sto padesáti let jim radit, že se neměli spoléhat jen na brambory. A že ti sytí za průlivem jim měli pomoci.

Co vlastně jíme, když mluvíme o bramborách?	
Která země je pravlastí bramborové hlízy?	
Jakým způsobem se brambory rozmnožují?	
Co je v textu označováno jako „poklad“?	
Kolikrát za rok se brambory vysazují v ČR?	
Proč se bramborám v Irsku tak dobře nejdříve dařilo?	
Co způsobilo mohutnou migraci Irů do ciziny?	
Jakým způsobem se brambory sadí do půdy?	
Kdy provádíme bramborovou výsadbu?	
Kdo dnes migruje a proč?	

Dvořák, J., Rostlinopis, Baobab

Prosím, odpovězte po přečtení textu BRAMBORY na otázky v levém sloupci, díky moc 😊.

Brambory jsou

.....

Brambory nejsou

.....

Brambory mám rád(a), protože

.....

Brambory nemám rád(a), když

.....

Z brambor

.....

.....

Doma brambory

.....

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Brambory na loupáčku byly

.....

Bramborový salát je

.....

Brambory umím

.....

Bramborám škodí hmyz

.....

Jak se Ti s textem o Bramborách dnes pracovalo – zakroužkuj

Co Tě nejvíce v samotném textu o bramborách překvapilo – napiš:

.....

.....

.....

.....

.....